

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

26 iulie 2017*

„Recurs – Transporturi – Directiva 2010/40/UE – Implementarea sistemelor de transport inteligente în domeniul transportului rutier – Articolul 7 – Delegare de competențe în favoarea Comisiei Europene – Limite – Regulamentul delegat (UE) nr. 885/2013 – Furnizarea de servicii de informații referitoare la locuri de parcare sigure și securizate pentru camioane și vehicule comerciale – Regulamentul delegat (UE) nr. 886/2013 – Date și proceduri pentru furnizarea către utilizatori, în mod gratuit, a unor informații minime universale în materie de trafic referitoare la siguranța rutieră – Articolul 290 TFUE – Definiție expresă a obiectivelor, a conținutului, a domeniului de aplicare și a duratei delegării de competențe – Element esențial al materiei în cauză – Înființarea unui organism de control”

În cauza C-696/15 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 23 decembrie 2015,

Republica Cehă, reprezentată de M. Smolek, de J. Vlácil, de T. Müller și de J. Pavliš, în calitate de agenți,

recurentă,

cealaltă parte din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de A. Buchet, de P.J.O. Van Nuffel, de J. Hottiaux și de Z. Malůšková, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

pârâtă în primă instanță,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul T. von Danwitz (raportor), președinte de cameră, domnii E. Juhász și C. Vajda, doamna K. Jürimäe și domnul C. Lycourgos, judecători,

avocat general: domnul H. Saugmandsgaard Øe,

grețier: domnul M. Aleksejev, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 19 octombrie 2016,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 21 decembrie 2016,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: ceha.

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Republica Cehă solicită Curții anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 8 octombrie 2015, Republica Cehă/Comisia (T-659/13 și T-660/13, nepublicată, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2015:771), prin care Tribunalul a respins cele două acțiuni formulate de aceasta având ca obiect, în cauza T-659/13, cu titlu principal, o cerere de anulare a Regulamentului delegat (UE) nr. 885/2013 al Comisiei din 15 mai 2013 de completare a Directivei 2010/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului (Directiva „STI”) în ceea ce privește furnizarea de servicii de informații referitoare la locuri de parcare sigure și securizate pentru camioane și vehicule comerciale (JO 2013, L 247, p. 1) și, cu titlu subsidiar, o cerere de anulare a articolului 3 alineatul (1), a articolului 8 și a articolului 9 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul delegat nr. 885/2013, precum și, în cauza T-660/13, cu titlu principal, o cerere de anulare a Regulamentului delegat (UE) nr. 886/2013 al Comisiei din 15 mai 2013 de completare a Directivei 2010/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește datele și procedurile pentru furnizarea către utilizatori, în mod gratuit, atunci când este posibil, a unor informații minime universale în materie de trafic referitoare la siguranța rutieră (JO 2013, L 247, p. 6) și, cu titlu subsidiar, o cerere de anulare a articolului 5 alineatul (1), a articolului 9 și a articolului 10 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul delegat nr. 886/2013.

Cadrul juridic

Directiva 2010/40/UE

- 2 Din cuprinsul articolului 1 alineatele (1) și (2) din Directiva 2010/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind cadrul pentru implementarea sistemelor de transport inteligente în domeniul transportului rutier și pentru interfețele cu alte moduri de transport (JO 2010, L 207, p. 1) reiese că aceasta stabilește un cadru de sprijinire a implementării și utilizării coordonate și coerente a „sistemelor de transport inteligente (STI)” în cadrul Uniunii Europene, în special dincolo de frontierele dintre statele membre, stabilește condițiile generale necesare în acest scop și prevede elaborarea specificațiilor pentru acțiuni în cadrul domeniilor prioritare menționate la articolul 2 din directivă, precum și elaborarea standardelor necesare, dacă este cazul.
- 3 Articolul 2 alineatul (1) din această directivă precizează domeniile prioritare pentru elaborarea și utilizarea de specificații și standarde.
- 4 Articolul 3 din directiva menționată, intitulat „Acțiuni prioritare”, prevede:

„În cadrul domeniilor prioritare, următoarele acțiuni constituie acțiuni prioritare pentru elaborarea și utilizarea de specificații și standarde, astfel cum sunt prevăzute în anexa I:

[...]

- (c) datele și procedurile pentru furnizarea către utilizatori, în mod gratuit, atunci când este posibil, a unor informații minime universale în materie de trafic, referitoare la siguranța rutieră;

[...]

- (e) furnizarea unor servicii de informare referitoare la spații de parcare sigure pentru camioane și vehicule comerciale;

[...]”

- 5 Articolul 4 punctul 1 din aceeași directivă definește STI ca fiind sisteme în cadrul cărora se aplică tehnologii ale informației și comunicațiilor în domeniul transportului rutier, inclusiv infrastructură, vehicule și utilizatori, în gestionarea traficului și gestionarea mobilității, precum și pentru interfețe cu alte moduri de transport.
- 6 Articolul 4 punctul 17 din Directiva 2010/40 definește o „specificatie” ca fiind o „măsură obligatorie prin care sunt stabilite dispoziții cuprinzând cerințe, proceduri și orice alte norme relevante”.
- 7 Articolul 5 alineatul (1) din această directivă, intitulat „Implementarea STI”, prevede:

„Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că specificațiile adoptate de Comisie în conformitate cu articolul 6 se aplică serviciilor și aplicațiilor STI, în momentul implementării acestora, în conformitate cu principiile prevăzute în anexa II. Aceasta nu aduce atingere dreptului fiecărui stat membru de a decide cu privire la implementarea unor astfel de aplicații și servicii pe teritoriul său. Acest drept nu aduce atingere niciunui act legislativ adoptat în temeiul articolului 6 alineatul (2) al doilea paragraf.”

- 8 Articolul 6 din directiva menționată, intitulat „Specificatii”, prevede:

„(1) Comisia adoptă mai întâi specificațiile necesare pentru a asigura compatibilitatea, interoperabilitatea și continuitatea implementării și utilizării operaționale a STI pentru acțiunile prioritare.

[...]

(4) În cazul în care acest lucru este relevant și în funcție de domeniul acoperit de specificație, specificația include unul sau mai multe dintre următoarele tipuri de dispoziții:

- (a) dispoziții funcționale care descriu rolul diferitor părți interesate și fluxul de informații schimbate între acestea;
- (b) dispoziții tehnice care furnizează mijloacele tehnice pentru îndeplinirea dispozițiilor funcționale;
- (c) dispoziții organizatorice care descriu obligațiile procedurale ale diferitor părți interesate;
- (d) dispoziții referitoare la servicii care descriu diferitele niveluri ale serviciilor și conținutul acestora pentru aplicațiile și serviciile STI.

(5) Fără a aduce atingere procedurilor în temeiul Directivei 98/34/CE, specificațiile stipulează, acolo unde este cazul, condițiile în care statele membre pot să stabilească norme suplimentare privind furnizarea de servicii STI pe întreg teritoriul lor sau pe o parte a acestuia, după ce notifică acest lucru Comisiei și cu condiția ca aceste norme să nu împiedice interoperabilitatea.

(6) După caz, specificațiile se bazează pe oricare dintre standardele prevăzute la articolul 8.

După caz, specificațiile asigură evaluarea conformității în conformitate cu Decizia nr. 768/2008/CE.

Specificatiile respectă principiile enunțate în anexa II.

[...]”

- 9 Articolul 7 alineatele (1) și (2) din aceeași directivă, intitulat „Acte delegate”, are următorul cuprins:

„(1) Comisia poate adopta acte delegate, în conformitate cu articolul 290 din TFUE, în ceea ce privește specificațiile. La adoptarea actelor delegate, Comisia acționează în conformitate cu dispozițiile relevante din prezenta directivă, în special cu articolul 6 și cu anexa II.

(2) Pentru fiecare dintre acțiunile prioritare se adoptă un act delegat separat.”

Regulamentul delegat nr. 885/2013

- 10 Potrivit articolului 1 din Regulamentul delegat nr. 885/2013, acesta „stabilește specificațiile necesare pentru a asigura compatibilitatea, interoperabilitatea și continuitatea implementării și utilizării operaționale a serviciilor de informații referitoare la locuri de parcare sigure și securizate pentru camioane și vehicule comerciale la nivelul Uniunii” în conformitate cu Directiva 2010/40 și „se aplică furnizării serviciilor de informații din rețeaua rutieră transeuropeană (TERN)”.

- 11 Articolul 3 din acest regulament, care se referă la cerințele privind furnizarea serviciilor de informații, prevede:

„(1) Statele membre desemnează zone unde condițiile de trafic și de securitate necesită implementarea de servicii de informații referitoare la locuri de parcare sigure și securizate.

De asemenea, statele membre definesc zone prioritare unde vor fi furnizate informații dinamice.

(2) Furnizarea serviciilor de informații trebuie să respecte cerințele articolelor 4-7.”

- 12 Articolul 8 din regulamentul menționat prevede:

„(1) Statele membre desemnează un organism național competent pentru a evalua dacă furnizorii de servicii, operatorii de parări și operatorii rutieri îndeplinesc cerințele stabilite la articolele 4-7. Organismul respectiv trebuie să fie imparțial și independent față de aceștia.

Două sau mai multe state membre pot desemna un organism regional competent comun care să evalueze conformitatea cu cerințele respective pe teritoriile lor.

Organismul desemnat este notificat de către statele membre Comisiei.

(2) Toți furnizorii de servicii transmit organismelor desemnate o declarație cu privire la conformitatea lor cu cerințele prevăzute la articolele 4-7.

Declarația cuprinde următoarele elemente:

- (a) datele colectate în temeiul articolului 4, referitoare la locuri de parcare sigure și securizate pentru camioane și vehicule comerciale, inclusiv procentul de locuri de parcare înregistrate în cadrul serviciului de informații;
- (b) mijloacele de diseminare a serviciilor de informații către utilizatori;
- (c) acoperirea serviciilor de informații dinamice referitoare la locuri de parcare sigure și securizate;
- (d) calitatea și disponibilitatea informațiilor furnizate, punctul de acces la informații și formatul în care sunt furnizate informațiile.

(3) Organismele desemnate inspectează aleatoriu corectitudinea declarațiilor mai multor furnizori de servicii și operatori de parcuri publici și privați și solicită demonstrarea conformității cu cerințele articolelor 4-7.

Calitatea serviciului poate fi evaluată și cu ajutorul observațiilor generate de utilizatori.

În fiecare an, organismele desemnate prezintă autorităților naționale competente un raport cu privire la declarațiile transmise, precum și la rezultatele inspecțiilor lor aleatorii.”

Regulamentul delegat nr. 886/2013

13 Potrivit articolului 1 din Regulamentul delegat nr. 886/2013, acesta „stabilește specificațiile necesare pentru a asigura compatibilitatea, interoperabilitatea și continuitatea implementării și utilizării operaționale a datelor și procedurilor pentru furnizarea către utilizatori, la nivelul Uniunii, în mod gratuit, atunci când este posibil, a unor informații minime universale în materie de trafic referitoare la siguranța rutieră”, în conformitate cu Directiva 2010/40, și „se aplică furnizării de servicii de informații minime universale în materie de trafic referitoare la siguranța rutieră în rețeaua rutieră transeuropeană”.

14 Articolul 5 din acest regulament, referitor la furnizarea serviciului de informații, prevede:

„(1) Statele membre desemnează secțiunile din rețeaua rutieră transeuropeană unde condițiile de trafic și de siguranță necesită implementarea serviciului de informații în materie de trafic legate de siguranța rutieră.

Ele informează Comisia cu privire la aceste secțiuni de drum.

(2) Furnizarea serviciului de informații trebuie să îndeplinească cerințele stabilite la articolele 6-8.”

15 Articolul 9 din regulamentul menționat are următorul cuprins:

„(1) Statele membre desemnează un organism național competent imparțial și independent care să evalueze dacă operatorii rutieri, furnizorii de servicii și societățile de radiodifuziune specializate în informații rutiere din sectorul public și privat respectă cerințele articolelor 3-8. Două sau mai multe state membre pot desemna un organism competent comun care să evalueze conformitatea cu aceste cerințe pe teritoriile lor.

Organismele naționale sunt notificate Comisiei de către statele membre.

(2) Operatorii rutieri, furnizorii de servicii și societățile de radiodifuziune specializate în informații rutiere din sectorul public și privat transmit organismelor naționale desemnate datele lor de identificare și o descriere a serviciului de informații pe care îl furnizează, precum și o declarație de conformitate cu cerințele articolelor 3-8.

Declarația conține următoarele elemente, după caz:

- (a) categoriile legate de siguranța rutieră care fac obiectul serviciului de informații și gradul de acoperire a rețelei rutiere;
- (b) informații privind punctul lor de acces la datele privind traficul legate de siguranța rutieră și condițiile de utilizare a acestuia;

- (c) formatul datelor privind traficul legate de siguranța rutieră care sunt accesibile prin intermediul punctului lor de acces;
- (d) mijloacele de diseminare a serviciului de informații către utilizatorii finali.

Operatorii rutieri, furnizorii de servicii și societățile de radiodifuziune specializate în informații rutiere din sectorul public și privat își actualizează declarațiile de conformitate de îndată ce survine o modificare în furnizarea serviciului lor.

(3) Organismele naționale desemnate inspectează în mod aleatoriu corectitudinea declarațiilor unui număr de operatori rutieri, furnizori de servicii și societăți de radiodifuziune specializate în informații rutiere din sectorul public și privat și solicită dovada conformității cu cerințele articolelor 3-8.

În fiecare an, organismele naționale desemnate transmit autorităților naționale un raport cu privire la declarațiile primite și la rezultatele inspecțiilor lor aleatorii.”

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 16 Prin cererile introductive depuse la grefa Tribunalului la 12 decembrie 2013, Republica Cehă a introdus două acțiuni având ca obiect anularea Regulamentelor delegate nr. 885/2013 și nr. 886/2013 (denumite în continuare, împreună, „regulamentele în litigiu”).
- 17 În susținerea acestor acțiuni, Republica Cehă a invocat trei motive, întemeiate, în primul rând, pe încălcarea articolului 7 alineatul (1) din Directiva 2010/40 coroborat cu articolul 5 alineatul (1) și cu articolul 6 din această directivă, în măsura în care, prin adoptarea regulamentelor în litigiu, Comisia ar fi depășit limitele abilitării prevăzute de această dispoziție, în al doilea rând, pe încălcarea articolului 290 TFUE, în măsura în care, prin adoptarea regulamentelor în litigiu, Comisia ar fi depășit limitele competenței sale de a adopta acte delegate fără caracter legislativ, prevăzută la acest articol, și, în al treilea rând, pe încălcarea articolului 13 alineatul (2) TUE, în măsura în care, prin adoptarea regulamentelor în litigiu, Comisia ar fi depășit limitele atribuțiilor care îi sunt conferite prin tratate.
- 18 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins fiecare dintre aceste motive și, prin urmare, cele două acțiuni în totalitate.

Concluziile părților în fața Curții

- 19 Cu titlu principal, Republica Cehă solicită Curții:
 - anularea hotărârii atacate;
 - anularea regulamentelor în litigiu în totalitate și
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 20 Cu titlu subsidiar, Republica Cehă solicită Curții:
 - anularea hotărârii atacate;
 - anularea articolului 3 alineatul (1), a articolului 8 și a articolului 9 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul delegat nr. 885/2013, precum și a articolului 5 alineatul (1), a articolului 9 și a articolului 10 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul delegat nr. 886/2013 și

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

21 Comisia solicită Curții:

- respingerea recursului și
- obligarea Republicii Cehe la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

Cu privire la primul motiv

Argumentația părților

- 22 Prin intermediul primului motiv, Republica Cehă reproșează Tribunalului că a încălcat principiul securității juridice prin faptul că a considerat, la punctele 38-44 din hotărârea atacată, că regulamentele în litigiu nu obligă statele membre să implementeze aplicațiile și serviciile STI pe teritoriul lor. Aceste regulamente ar conține, astfel, dispoziții standard referitoare la caracterul obligatoriu al tuturor elementelor lor și la aplicabilitatea lor directă în toate statele membre. În plus, expunerile de motive ale regulamentelor menționate ar indica în mod expres că Comisia avea intenția de a impune implementarea obligatorie a STI în toate statele membre. Întrucât a considerat că regulamentele în litigiu trebuie interpretate în lumina Directivei 2010/40, Tribunalul ar fi interpretat aceste regulamente *contra legem*. O asemenea abordare ar pune statele membre într-o poziție juridică incertă care ar fi inacceptabilă din perspectiva principiului securității juridice.
- 23 Comisia consideră că primul motiv trebuie respins ca nefondat.

Aprecierea Curții

- 24 Prin intermediul primului motiv, Republica Cehă reproșează Tribunalului în esență că a statuat că regulamentele în litigiu nu obligă statele membre să implementeze aplicațiile și serviciile STI pe teritoriul lor.
- 25 În această privință, este necesar să se constate de la bun început că, contrar celor susținute de Republica Cehă, aceste regulamente nu conțin nicio dispoziție care să prevadă în sarcina statelor membre o obligație expresă de a implementa aplicațiile și serviciile STI pe teritoriul lor.
- 26 În special, o astfel de obligație expresă nu rezultă din dispozițiile standard de la sfârșitul fiecăruia dintre regulamentele în litigiu, potrivit cărora acestea sunt obligatorii în toate elementele lor și aplicabile în mod direct în toate statele membre. Astfel, aceste dispoziții standard, care corespund textului articolului 288 al doilea paragraf a doua teză TFUE, se limitează să declare obligatoriu în toate statele membre conținutul regulamentelor în litigiu, astfel cum reiese acesta din celelalte dispoziții ale regulamentelor respective, fără a reglementa însă aspectul dacă acest conținut include obligația de a implementa aplicațiile și serviciile STI.
- 27 În ceea ce privește celelalte dispoziții ale acestor regulamente, Republica Cehă nu susține că acestea prevăd în sarcina statelor membre o obligație expresă de a implementa aplicațiile și serviciile STI pe teritoriul lor și, în orice caz, situația este diferită în speță. În special, dispozițiile articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul delegat nr. 885/2013, precum și cele ale articolului 5 alineatul (1) din Regulamentul nr. 886/2013 nu prevăd nicio obligație expresă în acest sens.

- 28 În lipsa unei obligații exprese, care să rezulte din înseși textele regulamentelor în litigiu, potrivit căreia toate statele membre ar fi obligate să implementeze aplicațiile și serviciile STI pe teritoriul lor, argumentația Republicii Cehe care constă în a susține că interpretarea atribuită de Tribunal acestor regulamente în lumina Directivei 2010/40 este *contra legem* nu poate fi reținută.
- 29 Dimpotrivă, este necesar să se constate că, astfel cum a arătat avocatul general la punctele 27 și 28 din concluzii, fiecare dintre regulamentele menționate prevede, la articolul 1, că stabilește specificațiile necesare „în conformitate cu Directiva 2010/40”. Or, articolul 5 alineatul (1) din această directivă obligă statele membre să ia măsurile necesare pentru a se asigura că specificațiile adoptate de Comisie se aplică serviciilor și aplicațiilor STI „în momentul implementării acestora”, precizând în același timp că această obligație „nu aduce atingere dreptului fiecărui stat membru de a decide cu privire la implementarea unor astfel de aplicații și servicii pe teritoriul său”.
- 30 Prin urmare, rezultă fără echivoc din trimiterea la Directiva 2010/40 de la articolul 1 din fiecare dintre regulamentele în litigiu că acestea nu obligă statele membre să implementeze aplicațiile și serviciile STI pe teritoriul lor, ci doar să ia măsurile necesare pentru ca specificațiile cuprinse în regulamentele menționate să se aplice serviciilor și aplicațiilor STI în momentul implementării acestora.
- 31 Nici argumentul invocat de Republica Cehă potrivit căruia expunerile de motive ale regulamentelor în litigiu arată în mod expres intenția Comisiei de a impune tuturor statelor membre obligația de a implementa aplicațiile și serviciile STI nu poate fi admis.
- 32 Astfel, așa cum a arătat avocatul general la punctele 31 și 32 din concluzii, din aceste expuneri de motive nu reiese o asemenea intenție. Deși acestea indică o preferință a Comisiei pentru un scenariu constând în implementarea obligatorie a aplicațiilor și a serviciilor STI în toate statele membre, ele nu permit să se constate că regulamentele în litigiu aveau drept scop punerea în aplicare a unui astfel de scenariu.
- 33 În ceea ce privește argumentul Republicii Cehe potrivit căruia Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept în măsura în care, la punctul 40 din hotărârea atacată, a interpretat regulamentele în litigiu în lumina Directivei 2010/40, trebuie remarcat că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, actele derivate ale dreptului Uniunii trebuie interpretate, atunci când este posibil, în conformitate cu actul de bază (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iulie 2012, Pie Optiek, C-376/11, EU:C:2012:502, punctul 34 și jurisprudența citată). Or, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 27-29 din prezenta hotărâre, interpretarea regulamentelor în litigiu efectuată de Tribunal este compatibilă atât cu textul propriu-zis al acestora, cât și cu Directiva 2010/40.
- 34 Astfel, Tribunalul a constatat în mod întemeiat, la punctele 42 și 43 din hotărârea atacată, că articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul delegat nr. 885/2013 și articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul delegat nr. 886/2013 trebuie interpretate în sensul că obligațiile prevăzute la aceste articole, de a desemna zonele sau secțiunile din rețeaua rutieră pentru implementarea aplicațiilor și a serviciilor STI, se aplică numai în cazul în care un stat membru a decis această implementare.
- 35 Prin urmare, primul motiv trebuie respins ca nefondat.

Cu privire la al doilea motiv

Argumentația părților

- 36 Prin intermediul celui de al doilea motiv, Republica Cehă reproșează Tribunalului că a încălcat articolul 290 TFUE întrucât a statuat, în special la punctele 58-63 din hotărârea atacată, că Comisia nu a depășit delegarea de competențe prevăzută la articolul 7 din Directiva 2010/40 prin faptul că a impus statelor membre înființarea organismului de control prevăzut la articolul 8 alineatul (1) din

Regulamentul delegat nr. 885/2013 și, respectiv, la articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul delegat nr. 886/2013, întrucât aceste dispoziții prevăd că statele membre desemnează un organism național competent să evalueze respectarea de către diferiți operatori interesați a cerințelor cuprinse în aceste regulamente (denumit în continuare „organismul de control”).

- 37 În această privință, Tribunalul ar fi apreciat, în mod eronat, că nu era necesar ca actul de bază să definească în mod expres conținutul și întinderea abilitării Comisiei și că era suficient ca aceasta din urmă, întrucât dispunea de o marjă de apreciere, să fi considerat că înființarea organismului de control era necesară pentru atingerea obiectivelor actului de bază. Potrivit Republicii Cehe, conținutul și întinderea delegării de competențe prevăzute la articolul 7 din Directiva 2010/40 sunt delimitate de tipurile de dispoziții expres enumerate la articolul 6 alineatul (4) din această directivă. Aceste tipuri de dispoziții nu ar permite înființarea organismului de control.
- 38 Comisia obiectează că articolul 290 TFUE lasă la latitudinea legiuitorului Uniunii definirea, în general sau, dimpotrivă, în detaliu, a conținutului delegării de competențe, singura restricție fiind că aceasta nu poate privi elemente esențiale ale actului de bază.
- 39 În ceea ce privește delegarea de competențe prevăzută de Directiva 2010/40, articolul 7 din aceasta ar abilita Comisia să adopte „specificații” potrivit dispozițiilor relevante ale acestei directive considerate în ansamblul său și în special, dar nu exclusiv, potrivit articolului 6 din directivă și anexei II la aceasta. Prin urmare, articolul 6 alineatul (4) din directivă ar enumera doar în mod neexhaustiv tipurile de dispoziții care ar putea figura într-o asemenea specificație. În orice caz, articolul 6 alineatul (4) litera (c) din directivă în cauză ar menționa în mod expres „dispozițiile organizatorice” printre tipurile de dispoziții care pot figura într-o specificație, ceea ce ar justifica, în sine, competența Comisiei de a obliga statele membre să înființeze organismul de control în cauză.

Aprecierea Curții

- 40 Prin intermediul celui de al doilea motiv, Republica Cehă susține în esență că Tribunalul a încălcat articolul 290 alineatul (1) al doilea paragraf prima teză TFUE întrucât a interpretat delegarea de competențe prevăzută la articolul 7 din Directiva 2010/40 ca autorizând Comisia să impună statelor membre înființarea organismului de control.
- 41 Astfel cum a arătat Tribunalul la punctul 51 din hotărârea atacată, articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2010/40 abilitază Comisia să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 290 TFUE „în ceea ce privește specificațiile” și „în conformitate cu dispozițiile relevante din [această] directivă, în special cu articolul 6 și cu anexa II” la aceasta.
- 42 Noțiunea „specificație” este definită la articolul 4 punctul 17 din directiva menționată ca privind o „măsură obligatorie prin care sunt stabilite dispoziții cuprinzând cerințe, proceduri și orice alte norme relevante”.
- 43 Potrivit articolului 6 alineatul (1) din aceeași directivă, Comisia adoptă mai întâi specificațiile necesare pentru a asigura compatibilitatea, interoperabilitatea și continuitatea implementării și utilizării operaționale a STI pentru acțiunile prioritare.
- 44 La punctele 58-62 din hotărârea atacată, Tribunalul a interpretat delegarea de competențe prevăzută la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2010/40 în sensul că aceasta autorizează Comisia să adopte specificațiile „în conformitate cu ansamblul dispozițiilor Directivei 2010/40, iar nu exclusiv cu articolul 6 din aceasta”. După ce a făcut trimitere la articolul 4 punctul 17, la articolul 5 alineatul (1), precum și la articolul 6 alineatul (4) litera (c) și alineatul (6) din această directivă, Tribunalul a

considerat, la punctul 62 din hotărârea menționată, că delegarea de competențe în cauză abilitează Comisia să stabilească mecanismul de control „în conformitate cu ansamblul dispozițiilor Directivei 2010/40 și în special cu obiectivele stabilite la articolul 6 alineatul (1) și în anexa II la aceasta”.

- 45 La punctul 63 din hotărârea menționată, Tribunalul a precizat, în această privință, că „[e]ra suficient ca, întrucât dispunea de o marjă de apreciere, Comisia să fi considerat că înființarea unui astfel de organism era necesară pentru a garanta obiectivele de compatibilitate, de interoperabilitate și de continuitate în vederea implementării” STI.
- 46 Această din urmă interpretare este afectată de o eroare de drept.
- 47 Deși, în temeiul articolului 7 din Directiva 2010/40, Comisia era obligată să adopte specificațiile cu respectarea nu doar a articolului 6 din această directivă, ci și a tuturor celelalte dispoziții relevante ale acesteia, totuși, în conformitate cu articolul 290 TFUE, delegarea de competențe prevăzută la articolul 7 menționat nu poate fi interpretată în sensul că autorizează depășirea de către Comisie a cadrului prevăzut la articolul 6 din directiva menționată, care definește în mod expres nu doar obiectivul specificațiilor, la alineatul (1), ci și conținutul și domeniul lor de aplicare, stabilind în mod expres, în special la alineatul (4), măsurile care ar putea face obiectul acestora.
- 48 Astfel, în conformitate cu articolul 290 alineatul (1) al doilea paragraf prima teză TFUE, actele legislative definesc în mod expres nu doar obiectivele, ci și conținutul, domeniul de aplicare și durata delegării de competențe.
- 49 În ceea ce privește această cerință, Curtea a statuat în mod repetat că ea implică faptul că atribuirea unei competențe delegate urmărește adoptarea unor norme care se înscriu în cadrul de reglementare definit de actul legislativ de bază (Hotărârea din 18 martie 2014, Comisia/Parlamentul și Consiliul, C-427/12, EU:C:2014:170, punctul 38, Hotărârea din 16 iulie 2015, Comisia/Parlamentul și Consiliul, C-88/14, EU:C:2015:499, punctul 29, și Hotărârea din 17 martie 2016, Parlamentul/Comisia, C-286/14, EU:C:2016:183, punctul 30). Jurisprudența Curții impune în special ca definirea competenței conferite să fie suficient de precisă, în sensul că aceasta trebuie să precizeze clar limitele acestei competențe și să fie de natură să supună utilizarea acesteia de către Comisie unui control în raport cu criterii obiective stabilite de legiuitorul Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iulie 1988, Central-Import Münster, 291/86, EU:C:1988:361, punctul 13, și Hotărârea din 12 iulie 2005, Alliance for Natural Health și alții, C-154/04 și C-155/04, EU:C:2005:449, punctul 90).
- 50 În aceste condiții, trebuie respinsă de la bun început interpretarea articolului 290 TFUE invocată de Comisie, potrivit căreia singura restricție impusă legiuitorului Uniunii în cadrul reglementării delegării de competențe constă în interdicția de a delega adoptarea unor elemente esențiale ale domeniului în cauză.
- 51 O astfel de interpretare este incompatibilă cu litera și cu spiritul acestei dispoziții. Astfel, o delegare de competențe în temeiul dispoziției menționate conferă Comisiei competența de a exercita funcțiile legiuitorului Uniunii, în măsura în care îi permite acesteia să completeze sau să modifice elemente neesențiale ale actului legislativ. În această privință, cerința prevăzută la articolul 290 alineatul (1) al doilea paragraf prima teză TFUE urmărește tocmai să asigure că o astfel de competență provine dintr-o decizie explicită a legiuitorului și că utilizarea acesteia de către Comisie respectă cadrul pe care însuși legiuitorul respectiv l-a stabilit în actul de bază. În acest scop, este necesar ca acesta din urmă să prevadă, în conformitate cu dispoziția menționată, limitele abilitării Comisiei conținute în aceasta, și anume obiectivele, conținutul, domeniul de aplicare, precum și durata abilitării.
- 52 Desigur, astfel cum susține Comisia, articolul 290 alineatul (1) al doilea paragraf prima teză TFUE permite legiuitorului Uniunii să confere Comisiei o marjă de apreciere pentru a exercita competența care îi este delegată, care poate fi, în funcție de caracteristicile domeniului în cauză, mai mult sau mai puțin extinsă. Totuși, o delegare de competențe în sensul articolului 290 TFUE – și orice marjă de

apreciere eventuală pe care aceasta o implică – trebuie să fie încadrată de limite stabilite în actul de bază (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 mai 2017, *Dyson/Comisia*, C-44/16 P, EU:C:2017:357, punctul 53).

- 53 Această interpretare a articolului 290 TFUE este, de altfel, confirmată de punctul 52 din Orientările Comisiei din 24 iunie 2011 privind actele delegate [SEC(2011) 855], care, deși nu pot fi obligatorii pentru Curte, sunt susceptibile să constituie o sursă de inspirație utilă (Hotărârea din 17 martie 2016, *Parlamentul/Comisia*, C-286/14, EU:C:2016:183, punctul 43 și jurisprudența citată). Astfel, în cuprinsul acestora Comisia precizează că „legiuitorul trebuie să descrie competențele pe care intenționează să le delege Comisiei în mod explicit și precis”, că „nu sunt posibile formulări vagi [...]” și că „nu trebuie să fie delegate Comisiei competențe prin simpla stabilire a unei liste neexhaustive de măsuri care pot fi adoptate”.
- 54 În aceste condiții, articolul 290 alineatul (1) al doilea paragraf prima teză TFUE nu permite instanței Uniunii să compenseze absența limitelor impuse de această dispoziție, care trebuie stabilite de legiuitorul însuși și în care trebuie să se încadreze utilizarea delegării de competențe de către Comisie.
- 55 Or, în speță, în loc să respecte, astfel cum impune dispoziția menționată, cadrul prevăzut de legiuitor, Tribunalul a interpretat delegarea de competențe prevăzută la articolul 7 din Directiva 2010/40 exclusiv în raport cu obiectivele acesteia, fără a se asigura însă că conținutul și întinderea competenței delegate erau de asemenea definite, definire pe care Tribunalul a lăsat-o la aprecierea discreționară a Comisiei.
- 56 Totuși, trebuie amintit că, în cazul în care motivarea unei hotărâri a Tribunalului relevă o încălcare a dreptului Uniunii, însă dispozitivul acesteia apare ca fiind întemeiat pentru alte motive de drept, o astfel de încălcare nu este de natură să determine anularea acestei hotărâri și se impune efectuarea unei substituiri a motivelor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, *Comisia și alții/Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 150, și Hotărârea din 5 martie 2015, *Comisia și alții/Versalis și alții*, C-93/13 P și C-123/13-P, EU:C:2015:150, punctul 102 și jurisprudența citată).
- 57 Aceasta este situația în speță.
- 58 Astfel cum a arătat avocatul general la punctele 59-65 din concluzii, articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2010/40 coroborat cu articolul 6 alineatul (4) litera (c) din aceasta furnizează Comisiei un temei juridic suficient pentru a institui organismul de control.
- 59 Astfel, așa cum reiese din cuprinsul punctului 47 din prezenta hotărâre, articolul 6 din această directivă definește în mod expres nu doar obiectivul, ci și conținutul și domeniul de aplicare al specificațiilor care pot fi adoptate de Comisie. În temeiul alineatului (4) litera (c) al acestei dispoziții, o specificație poate include „dispoziții organizatorice care descriu obligațiile procedurale ale diferitor părți interesate”.
- 60 Dispozițiile cuprinse în regulamentele în litigiu referitoare la înființarea organismului de control, și anume articolul 8 din Regulamentul delegat nr. 885/2013 și articolul 9 din Regulamentul delegat nr. 886/2013, constituie astfel de dispoziții organizatorice care descriu obligațiile procedurale ale diferitor părți interesate.
- 61 Astfel, după cum a precizat Tribunalul la punctele 57 și 64 din hotărârea atacată, reiese din aceste articole că organismul de control are rolul de a evalua respectarea de către diferiții operatori interesați a specificațiilor prevăzute de regulamentele în litigiu. În acest scop, articolele menționate impun ca acest organism de control să fie independent și imparțial. În plus, ele obligă operatorii interesați să transmită organismului în cauză elementele lor de identificare, o descriere a serviciului de informații pe care îl furnizează, precum și o declarație de conformitate. În sfârșit, aceleași articole prevăd că

organismul de control verifică aleatoriu exactitatea declarațiilor unui anumit număr de operatori și transmite anual autorității naționale competente un raport cu privire la declarațiile primite și la rezultatele inspecțiilor aleatorii.

- 62 Astfel, pe de o parte, articolul 8 din Regulamentul delegat nr. 885/2013 și articolul 9 din Regulamentul delegat nr. 886/2013 au un caracter „organizatoric”, întrucât prevăd instituirea și reglementarea unui organism de control care are rolul de a evalua respectarea de către diferiții operatori interesați a specificațiilor prevăzute de regulamentele în litigiu, impunând în același timp ca acest organism de control să fie independent și imparțial.
- 63 Pe de altă parte, dispozițiile menționate „descriu obligațiile procedurale ale diferitor părți interesate”, din moment ce îi obligă pe operatorii interesați să transmită organismului în cauză elementele lor de identificare, o descriere a serviciului de informații pe care îl furnizează, precum și declarații de conformitate pe baza cărora același organism va trebui să transmită anual un raport autorității naționale competente.
- 64 Această interpretare a articolului 6 alineatul (4) litera (c) din Directiva 2010/40 nu este repusă în discuție de argumentul invocat de Republica Cehă potrivit căruia articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2010/40 lasă statelor membre alegerea mijloacelor de punere în aplicare pentru garantarea aplicării serviciilor și a aplicațiilor STI.
- 65 Astfel, acest articol 5 alineatul (1) se limitează să oblige statele membre să ia măsurile necesare pentru ca specificațiile adoptate de Comisie să se aplice serviciilor și aplicațiilor STI în momentul implementării acestora. Prin urmare, nu are efecte asupra conținutului acestor specificații.
- 66 În consecință, întrucât dispozitivul hotărârii atacate este fondat, al doilea motiv trebuie respins.

Cu privire la al treilea motiv

Argumentația părților

- 67 Prin intermediul primului aspect al celui de al treilea motiv, Republica Cehă susține că Tribunalul a denaturat argumentația sa invocată în primă instanță prin faptul că a constatat, la punctul 39 din hotărârea atacată, că ea ar fi fost de acord cu Comisia în privința faptului că regulamentele în litigiu nu sunt aplicabile atât timp cât un stat membru nu a decis să implementeze aplicațiile și serviciile STI pe teritoriul său.
- 68 Prin intermediul celui de al doilea aspect al acestui motiv, Republica Cehă reproșează Tribunalului că a ignorat argumentul său potrivit căruia intenția Comisiei de a impune tuturor statelor membre obligația de a implementa aplicațiile și serviciile STI reiese în mod expres din expunerile de motive ale regulamentelor în litigiu.
- 69 În sfârșit, al treilea aspect al motivului menționat se întemeiază pe faptul că Tribunalul ar fi respins în mod eronat argumentul său potrivit căruia organismul de control constituie un element esențial al materiei în cauză, care nu poate face obiectul delegării de competențe.
- 70 Comisia contestă această argumentație.

Aprecierea Curții

- 71 Astfel cum a constatat avocatul general la punctul 85 din concluzii, primul aspect al celui de al treilea motiv rezultă dintr-o interpretare eronată a primei teze a punctului 39 din hotărârea atacată. Astfel, contrar celor susținute de Republica Cehă, Tribunalul nu a constatat existența unui acord între părți cu privire la interpretarea regulamentelor în litigiu înseși, ci doar cu privire la interpretarea Directivei 2010/40.
- 72 În ceea ce privește al doilea aspect al celui de al treilea motiv, prin care Republica Cehă susține în esență că Tribunalul nu a răspuns în mod explicit la argumentația sa întemeiată pe expunerile de motive aferente regulamentelor în litigiu, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, obligația de motivare a hotărârilor, care revine Tribunalului în temeiul articolului 36 și al articolului 53 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, nu îi impune acestuia să prezinte o expunere care să urmeze în mod exhaustiv și unul câte unul toate raționamentele formulate de părțile în litigiu. Prin urmare, motivarea poate fi implicită, cu condiția să permită persoanelor interesate să cunoască motivele pentru care au fost luate măsurile în discuție, iar Curții să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul jurisdicțional (Hotărârea din 29 martie 2011, ArcelorMittal Luxembourg/Comisia și Comisia/ArcelorMittal Luxembourg și alții, C-201/09 P și C-216/09 P, EU:C:2011:190, punctul 78, și Hotărârea din 8 martie 2016, Grecia/Comisia, C-431/14 P, EU:C:2016:145, punctul 38 și jurisprudența citată).
- 73 Or, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 89 din concluzii, raționamentul urmat de Tribunal la punctele 35-44 din hotărârea atacată este clar și de natură să permită atât Republicii Cehe să cunoască motivele pentru care Tribunalul a respins motivul în cauză, cât și Curții să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul jurisdicțional. Rezultă că hotărârea atacată nu este afectată de nemotivare cu privire la acest aspect.
- 74 Prin intermediul celui de al treilea aspect al celui de al treilea motiv, Republica Cehă critică Tribunalul pentru că a respins argumentul său potrivit căruia organismul de control constituie un „element esențial”, în sensul articolului 290 TFUE, care nu poate face obiectul delegării de competențe.
- 75 În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 290 alineatul (1) al doilea paragraf a doua teză TFUE, elementele esențiale ale unui anumit domeniu sunt rezervate actului legislativ și nu pot face, prin urmare, obiectul delegării de competențe.
- 76 Această interdicție de a aproba o delegare de competențe privind elemente esențiale ale materiei în cauză corespunde, pe de altă parte, jurisprudenței constante a Curții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 decembrie 1970, Köster, Berodt & Co., 25/70, EU:C:1970:115, punctul 6, și Hotărârea din 5 septembrie 2012, Parlamentul/Consiliul, C-355/10, EU:C:2012:516, punctul 64 și jurisprudența citată).
- 77 Potrivit acestei jurisprudențe, aspectul de a stabili care sunt elementele unui domeniu care trebuie considerate „esențiale” nu poate fi apreciat numai de legiuitorul Uniunii, ci trebuie întemeiat pe elemente obiective care pot face obiectul unui control jurisdicțional. În acest scop, este necesar să se țină seama de caracteristicile și de particularitățile domeniului vizat (Hotărârea din 5 septembrie 2012, Parlamentul/Consiliul, C-355/10, EU:C:2012:516, punctele 67 și 68, și Hotărârea din 22 iunie 2016, DK Recycling und Roheisen/Comisia, C-540/14 P, EU:C:2016:469, punctul 48 și jurisprudența citată).
- 78 Un element are un caracter esențial, în sensul articolului 290 alineatul (1) al doilea paragraf a doua teză TFUE, în special dacă adoptarea sa necesită alegeri politice care se numără printre sarcinile proprii ale legiuitorului Uniunii, întrucât implică o evaluare a intereselor divergente în cauză, pe baza unor aprecieri multiple, sau dacă permite ingerințe atât de importante în drepturile fundamentale ale

persoanelor vizate încât devine necesară intervenția legiuitorului Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 septembrie 2012, Parlamentul/Consiliul, C-355/10, EU:C:2012:516, punctele 65, 76 și 77).

- 79 În speță, la punctul 72 din hotărârea atacată, Tribunalul a respins argumentul Republicii Cehe prin care aceasta susținea că înființarea unui organism de control constituie un element esențial al materiei în cauză, care nu poate face obiectul delegării de competențe, considerând că era suficient să se constate, în această privință, că Comisia nu depășise abilitarea care îi fusese conferită prin Directiva 2010/40.
- 80 Acest raționament este afectat de o eroare de drept.
- 81 Astfel, prin faptul că stipulează explicit că elementele esențiale ale unui anumit domeniu sunt rezervate actului legislativ și nu pot face, prin urmare, obiectul delegării de competențe, articolul 290 alineatul (1) al doilea paragraf a doua teză TFUE circumscrie latitudinea de care beneficiază legiuitorul Uniunii în cadrul reglementării delegării de competențe. Această dispoziție urmărește astfel să asigure că deciziile privind asemenea elemente sunt rezervate legiuitorului în cauză.
- 82 Or, în hotărârea atacată, Tribunalul nu a examinat aspectul dacă înființarea organismului de control constituie sau nu constituie un element esențial, în sensul dispoziției menționate, fără a exclude, prin urmare, posibilitatea ca situația să se prezinte astfel. El s-a limitat să facă trimitere la întinderea delegării de competențe prevăzute la articolul 7 din Directiva 2010/40.
- 83 Procedând în acest mod, Tribunalul a încălcat articolul 290 alineatul (1) al doilea paragraf a doua teză TFUE. Astfel, contrar celor impuse de această dispoziție, Tribunalul nu s-a asigurat că, în speță, adoptarea unor norme privind elemente esențiale ale domeniului în cauză rămânea rezervată legiuitorului Uniunii și nu făcea obiectul delegării de competențe.
- 84 Totuși, întrucât dispozitivul hotărârii atacate este întemeiat pentru un alt motiv de drept, este necesar să se efectueze o substituie a motivelor, în conformitate cu jurisprudența citată la punctul 56.
- 85 În această privință, trebuie remarcat că clasificarea unui element drept „esențial” nu poate fi lăsată la latitudinea legiuitorului Uniunii, ci depinde de criterii care rezultă dintr-o interpretare obiectivă a articolului 290 alineatul (1) al doilea paragraf a doua teză TFUE, printre care se numără în special cele menționate la punctul 78 din prezenta hotărâre.
- 86 În speță, în ceea ce privește reglementarea organismului de control, menționată la punctul 61 din prezenta hotărâre, este necesar să se considere că înființarea acestuia nu implică nici alegeri politice, nici ingerințe atât de importante în drepturile fundamentale ale operatorilor încât să devină necesară intervenția legiuitorului Uniunii. În special, competențele acestui organism rămân în esență limitate la colectarea de informații și la prezentarea de rapoarte de evaluare. Consecințele pe care le determină instituirea sa pentru operatorii interesați se limitează la obligația de a transmite organismului menționat elementele lor de identificare, o descriere a serviciului de informații pe care îl furnizează, precum și declarații de conformitate.
- 87 În consecință, contrar celor susținute de Republica Cehă, înființarea organismului de control nu constituie un „element esențial” al materiei în cauză în sensul articolului 290 alineatul (1) al doilea paragraf a doua teză TFUE.
- 88 Prin urmare, al treilea motiv trebuie respins în întregime ca nefondat.
- 89 Întrucât cele trei motive au fost înlăturate, recursul trebuie respins.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- ⁹⁰ Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- ⁹¹ Întrucât Comisia a solicitat obligarea Republicii Cehe la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta a căzut în pretenții, se impune să fie obligată să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Comisie.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Obligă Republica Cehă la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături